

Миколаївська філія Київського національного університету культури і мистецтв

КАФЕДРА МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА

Силабус навчальної дисципліни

Назва дисципліни: Історія та теорія народнопісенного виконавства

Рівень вищої освіти: перший /бакалаврський/ рівень

Галузь знань: 02 Культура і мистецтво

Спеціальність: 025 Музичне мистецтво

Назва освітньо-професійної програми: Диригентсько-хорове мистецтво (народне)

Сторінка курсу в Moodle: <https://moodle.mfknukim.mk.ua/course/view.php?id=744>

Рік навчання: III Семестр: V семестр

Викладач: Кедіс О. Ю. (лекції, практичні, підсумковий контроль)

Опис навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Історія та теорія народнопісенного виконавства» є вибірковою освітньою компонентою навчального плану як вибіркова складова, що дає можливість створити індивідуальну освітню траєкторію. Після вибору для студента ця дисципліна стає обов'язковою і спрямована на оволодіння теоретичними знаннями співу у вокальному ансамблі, освоєння регіональних манер співу, а також оволодіння організаційно-методичними основами керівництва фольклорними гуртами та практикою концертного виконавства.

Мета: Оволодіння теоретичними знаннями співу у вокальному ансамблі, освоєння регіональних манер співу (Подніпров'я, Подільського, Степового, Західного регіонів України), а також оволодіти організаційно-методичними основами керівництва фольклорними гуртами та практикою концертного виконавства.

Завдання курсу:

Основним завданням дисципліни «Історія та теорія народнопісенного виконавства» є навчання методів та прийомів роботи з музичними колективами шляхом практичного освоєння необхідних вокально-технічних навичок та виконавських особливостей, що використовуються в народнопісенній практиці.

Предметом навчальної дисципліни є підготовка диригента-хормейстера у мистецьких вищих навчальних закладах, практична робота диригента з

народним хором, систематизація теоретичних знань, умінь та практичних навичок для подальшої роботи з хоровими колективами.

Обсяг навчальної дисципліни

Кількість кредитів	Загальна кількість годин	Аудиторних годин	Самостійної роботи студента	Вид підсумкового контролю
5	90	40	50	залік

Тематичний план навчальної дисципліни

Назва теми, опис теми, завдання для самостійної роботи	К-сть годин	Вид навчальної діяльності	Форми і методи навчання	Оцінка бали
<i>Тема 1.1. Співочі стилі.</i> Стиль – у народнопісенному виконавстві слід розглядати як мистецьке явище, що виникає під впливом традиційних елементів культури (регіональних, соціальних, мовних, звичаєвих, обрядових, природних чинників тощо). У народнопісенному виконавстві сформувалося два основних напрямки співочих (вокальних) стилів: народний вокальний стиль, академічний вокальний стиль, (похідний від професійного мистецтва співу). За концепцією А.І.Іваницького, народні співочі стилі поділяються на: територіальні, соціальні та індивідуальні. До територіальних відносяться зональні, регіональні і місцеві стилі. Територіальні чинники є основоположними у виникненні співочих стилів. Їхнє формування відбувається під впливом природного середовища, географічного положення та різних складників соціального характеру, властивих для даної території чи то місцевості. Соціальні стилі тематично відображають особливості життя певних соціальних середовищ, сформованих умовами проживання, побутом, психологією, особливостями трудової і професійної діяльності, віком тощо. Серед основних верств населення (селян, освічених міщан, тощо).	2	лекція	Лекція, презентація, опитування студентів	100
	2	практичне	Оволодіння навичками основних стилів та відтворювати ці навички практично при співі в колективах.	100
	3	самостійна	Самостійна робота з навчально-методичною літературою: конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату; вирішення завдань	100
<i>Тема 1.2. Про народну манеру співу.</i> Стосовно народної манери співу	2	лекція	Лекція, презентація, опитування студентів	100

існують різні точки зору серед професіоналів (хормейстерів і вокалістів), оскільки народнопісенна практика в побуті українців була швидше предметом захоплення, а не предметом вивчення. Одним із перших в українській методичній літературі про народний спів висловився професор Д. Євтушенко. Він заперечує штучність звукоутворення у пісенній практиці деяких аматорських народних хорів та окремих виконавців, а пропонує «... дотримуватися художньо-творчого підходу, на основі якого можна широко застосовувати взаємозбагачуючі засоби, характерні як для класичного, так і для народного співу». Євтушенко вказує на своєрідність колоритів вокального звуку в народному співі, що досягається, головним чином, жіночими голосами «на основі натурального, ізольованого, тобто не змішаного прояву реєстрів співацького голосу. ... основною специфічною рисою звукоформування, так званих, народних співачок є застосування, по суті, одного реєстру голосу – грудного. У чоловічих голосів ознаки «народності» співу... характеризуються не реєстровими, а тембрально-інтонаційними властивостями голосоутворення».			Використання грудного реєстру в розмові і співі.	
	5	самостійна	Самостійна робота з навчально-методичною літературою: конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату; вирішення завдань	100
<i>Тема 1.3. Традиційний гуртовий спів.</i> Гуртовий (колективний) спів є найпопулярнішою формою народнопісенного виконавства традиційного й сучасного. Його репрезентують гурти від 4–5-ти осіб до 15-ти. Вони поділяються на однорідні і мішані. Склад виконавців не регламентується за кількісними показниками, за якісними. Пріоритет в організації виконання мають заспівувачі й виводчиці, ті, які добре володіють матеріалом і навичками співу. Засади гуртового співу формувалися в обрядовому фольклорі з первісних часів. Головним його чинником стала колективна, дія підпорядкована	2	лекція	Лекція, презентація, опитування студентів	100
	2	практичне	Оволодіння навичками традиційного гуртового співу на прикладі календарно-обрядових піснях	100
	3	самостійна	Самостійна робота з навчально-методичною літературою: конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату; вирішення завдань	100

<p>обрядовим ритуалам, що супроводжувалися магічними, ігровими діями і співом. До таких належать ранньофольклорні жанри: спів коляд, веснянок, русальних, купальських, весільних пісень. Найколеритнішими у гуртовому співі вважаються пісні народно-підголоскового (поліфонічного) складу, що мають, переважно, селянське походження. Сучасний дослідник-фольклорист М. Молдавін пише: «Народний підголосковий спів – це захоплюючий процес колективного, творчого, високохудожнього відтворення та оновлення музично-поетичного образу, вдумливого, проникливого висловлення викликаних ним думок і почуттів».</p>				
<p><i>Тема 1.4. Вокальні ансамблі сучасного побутування (жанрові особливості).</i> У сучасному народнопісенному виконавстві існує широке різноманіття вокальних ансамблів за організаційно-структурними, стильовими, регіональними і місцевими особливостями. Їх слід розрізняти за такими ознаками: 1. Фольклорні (автентичні) ансамблі (співочі гурти), учасниками яких є носії співочих традицій (місцевих, територіальних, регіональних тощо). 2. Вторинні фольклорні ансамблі – ті, що реконструюють виконання записів пісенного фольклору. Вони в свою чергу поділяються на такі різновиди: -науково-етнографічні; -професійні; -дитячі фольклорні ансамблі. -аматорські. Фольклорними називаються ансамблі, які виконують народні пісні, у відповідності до манери і виконавського стилю місцевої усної традиції. Головною їхньою ознакою є автентичність. Традиційно фольклорні ансамблі побутують у сільській місцевості, успадковуючи з покоління в покоління пісенну культуру предків.</p>	2	лекція	Лекція, презентація, опитування студентів	100
	5	самостійна	Самостійна робота з навчально-методичною літературою: конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату; вирішення завдань	100
<p><i>Тема 1.5. Народний хоровий спів (жанрові особливості).</i></p>	2	лекція	Лекція, презентація, опитування студентів	100
<p>Народні хори мають чітко визначену структуру, поділ на хорові партії</p>	2	практичне	Розрізнення манери співу різних етнічних	100

<p>(сопрано, альти, тенори, баси). Хори фольклорно-етнографічного спрямування також мають поділ на партії, однак за своїми виконавськими особливостями споріднені з традиційним гуртовим співом і мають склад у кількості 15–20 осіб. Партитури пісень підголоскового складу для цієї категорії хорів складаються з урахуванням особливостей традиційного багатоголосся, в якому переважно основну мелодію ведуть перші альти або тенори, вивід виконує високий голос (сопрано) у кількості однієї або двох осіб з використанням прийомів імпровізації, а підголоски й імітації в ліричних піснях виконуються другими сопрано, тенорами, другими альтами, баритонами. Чоловічі голоси, як і жіночі, по всьому співацькому діапазону переважно використовують грудний регістр голосу, що надає загальному звучанню яскравого тембрального колориту, обертоновості, політності звуку, образно-емоційної виразності (див. зразки: «Стоїть гора високая» «А в полі береза»). Власне, їхній виконавський стиль споріднений з традиційним гуртовим співом. Хорові колективи, що відносяться до другої категорії, мають кількісний склад у 40–50 осіб.</p>	3	самостійна	<p>регіонів України</p> <p>Самостійна робота з навчально-методичною літературою: конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату; вирішення завдань</p>	100
<p><i>Тема 2.1. Музичний слух. Формування музично-слухових навичок.</i></p>	2	лекція	Лекція, презентація, опитування студентів	100
<p>Співаки, скрипалі, керівники співочих гуртів і хорів мусять мати високорозвинений інтонаційний слух, тому що у процесі виконання твору вони "створять" інтонацію, а не користуються готовою. Розвивається слух у процесі співу, систематичного слухового тренінгу, завдяки заняттям сольфеджіо, постійним аналізом музичних явищ. Поняття строю, тембровий слух, піфагорів стрій – чистий дванадцятизвуковий, рівнотемперований. Гармонічний слух, вокальний слух, комплексний музичний слух.</p>	5	самостійна	Самостійна робота з навчально-методичною літературою: конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату; вирішення завдань	100
<p><i>Тема 2. 2. Про співацьке налаштування</i></p>	2	лекція	Лекція, презентація,	100

<p><i>й функціонування голосового апарату.</i> Початковий етап навчання співу, збільшення об'єму ротогорлового рупору, грудний і головний співочі регістри, звучання примарної зони голосу, співацька установка в аматорських і навчальних гуртах сучасного народнопісенного виконавства, важливі моменти у навчанні народній манері співу, кантилений спів, пісні з моторною і речитативно-декламаційною ритмомелодикою, процес артикуляції, прийоми різноманітної акцентуації, якість співу, репродукування народного співу науково-етнографічними і аматорськими гуртами.</p>	2	практичне	опитування студентів Сприймання і відтворення звуків різної висоти (тривалість, тембр, гучність). Усвідомлення внутрішньозонного інтонаційного слуху.	100
	3	самостійна	Самостійна робота з навчально-методичною літературою: конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату; вирішення завдань	100
<p><i>Тема 2.3. Про деякі особливості вокального виховання.</i> Робота керівника вокального гурту (хору) над постановкою голосової функції. Початковий етап роботи, штучно наспіваний голос, формування співацьких навичок, процес формування народної манери співу, зразкові голоси, моделювання звучання голосів, побутування народної пісні. Розспівування народної пісні співочим гуртом на слух з освоєнням голосоведіння, проблема вокального виховання виконавців народних пісень у народній манері співу. Методичні засади роботи з народними хорами, вокальна робота в гуртах народного співу, еталонний зразок, традиційні манери співу, спосіб звуковидобування. Грудне, яскраве, розлоге звучання у традиційній манері співу.</p>	2	лекція	Лекція, презентація, опитування студентів	100
	5	самостійна	Самостійна робота з навчально-методичною літературою: конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату; вирішення завдань	100
<p><i>Тема 2.4. Способи звуковидобування у народному співі.</i> Специфіка народної манери співу, відкритий спів, розширення діапазону голосу, різновиди манери звукоутворення, надмірне розширення задньої стінки глотки у процесі фонації. Природне звучання голосу, мовний колорит (діалект), природне звучання голосу, яке необхідно шукати не лише у співі, а й в розмовній мові (говорі). Досягнення відчуття</p>	2	лекція	Лекція, презентація, опитування студентів	100
	2	практичне	Навички відкритого, округлого та напівкруглого звучання	100
	3	самостійна	Самостійна робота з навчально-методичною літературою: конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату; вирішення	100

психологічної і фізичної розкутості, наспів виконувати з відповідним чуттєво-емоційним забарвленням.			завдань	
<p><i>Тема 2.5. Співацьке дихання. Регістри.</i> Короткий і безшумний вдих (через рот і ніс одночасно) за допомогою діафрагми, атака звуку, відчуття опори звуку (повітряного тиску на голосові складки), діафрагматичне (середньо-реберне) вокальне дихання, ланцюгове (безперервне) дихання. Функції дихання, використання, грудного резонування у жінок, спів, так званим, «тоньчиком», поєднання регістрів (грудного і головного), форма ротогорлового рупора, використання співацького дихання і резонаторних ділянок голосового апарату.</p>	2	лекція	Лекція, презентація, опитування студентів	100
	2	практичне	Оволодіння навичками співацького дихання	100
	3	самостійна	Самостійна робота з навчально-методичною літературою: конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату; вирішення завдань	100
<p><i>Тема 2.6. Художньо-інтонаційне відтворення у народному співі.</i> Українська мова, зокрема народна й пісенно-поетична, надзвичайно колоризована, і виявляється у діалектах, у безлічі говірок за регіональними та місцевими ознаками. Зокрема, в поетичних текстах народних пісень заковано безлічі різних значень і внутрішніх підтекстів, які передаються особливими відтінками вимови – інтонацією. Про чуттєво-емоційне осмислення словесного тексту у співі багато сказано. Досягнути позитивного результату у співі можна лише за умови вдосконалення художнього мислення. Осмислення поетичного тексту; інтонаційної подачі слова; усвідомлення координації слова і звуку.</p>	2	лекція	Лекція, презентація, опитування студентів	100
	2	практичне	Оволодіння навичками художньої інтонації	100
	2	самостійна	Самостійна робота з навчально-методичною літературою: конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату; вирішення завдань	100
<p><i>Тема 2.7. Розспіванка</i> Розспіванка – необхідна складова постановки голосу, поступового набуття вокально-технічних навичок. Мета розспіванки: - настройка голосового апарату у процесі виконання вокальних вправ, що означає: тонізувати голосові складки, м'язи гортані і дихального апарату; - оптимізація слухових уявлень співака для досягнення еталонного звучання голосу в контексті</p>	2	лекція	Лекція, презентація, опитування студентів	100
	5	самостійна	Самостійна робота з навчально-методичною літературою: конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату; вирішення завдань	100

інтонування; - розвиток співацьких навичок – звуковедення, вокального дихання, ансамблю, строю; - досягнення збалансованого звучання акордового складу партитури (багатоголосся); - вирівнювання регістрів; - формувати стан самооптимізації учасників гурту до творчого процесу.				
<i>Тема 2.8. Про норми співацького режиму.</i> В роботі керівника співочого гурту (хору) важливим є регулювання співацьких навантажень з метою збереження здорового стану співацького апарату. Від цього залежить ефективність вокального виховання учасників вокально-хорових колективів з будь-якою манерою співу. Перш за все, у процесі занять колективу (учнів) необхідно уникати перенавантажень у співі, не допускати форсованого (крикливого) звучання хору або ж сольного виконавця, не захоплюватися доланням граничних нот у високій теситурі. Так само не варто захоплюватися граничними нотами нижньої частини діапазону голосу, оскільки це призводить до втрат якості звучання верхніх нот. Категорично неприпустимим є спів у хворобливому стані. Все це призводить до травмування голосового апарату, зниження результативності навчального процесу.	2	лекція	Лекція, презентація, опитування студентів	100
	5	самостійна	Самостійна робота з навчально-методичною літературою: конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату; вирішення завдань	100
	90		Всього: 100*0,25	25
Вид підсумкового контролю:	Залік	Форма контролю	Тести	50
			Практичне завдання	25
			Загальний підсумок	100

Технічне і програмне забезпечення

Ноутбук, персональний комп'ютер, мобільний пристрій (телефон, планшет) з підключенням до Інтернет, для комунікації та опитувань; виконання домашніх завдань; виконання завдань самостійної роботи; проходження тестування (поточний, рубіжний, підсумковий контроль).

Програмне забезпечення Microsoft Word, Microsoft Power Point, Sibelius, Sound Forge PRO для роботи з освітнім контентом дисципліни та виконання передбачених видів освітньої діяльності.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Антонюк В. Г. Вокальна педагогіка. (Сольний спів) : підручник / В. Г. Антонюк. – Київ : ВІПОЛ, 2007. – 173 с.
2. Антонюк В. Г. Постановка голосу : навч. посібник / В. Г. Антонюк. – Київ : Українська ідея, 2000. – 68 с.
3. Аспелунд Д. Л. Развитие певца и его голоса / Д. Л. Аспелунд. – СПб : Лань, 2016. – 180 с.
4. Багадуров В. А. Очерки по истории вокальной педагогике : учеб. пособие. Ч. 3. / В. А. Багадуров. – СПб : Лань, 2018. – 350 с.
5. Бенч-Шокало О. Г. Український хоровий спів : актуалізація звичаєвої традиції : навч. посібник / О. Г. Бенч-Шокало. – Київ : Укр. Світ, 2002. – 439 с.
6. Благослови, Боже [Ноти] : пісні для мішаного хору за церков. календарем / упоряд. В. Баран. – Тернопіль : Навчальна книга-Богдан, 2017. – 48 с.
7. Варламов А. Е. Полная школа пения : учеб. пособие / А. Е. Варламов. – СПб : Лань, 2012. – 120 с.
8. Василенко Ю. С. Голос. Фониатрические аспекты / Ю. С. Василенко. – Москва : Энергоиздат, 2002. – 480 с.
9. Гнидь Б. П. Історія вокального мистецтва : підручник / Б. П. Гнидь ; М-во культури і мистецтв України, НМАУ України ім. П. І. Чайковського. – Київ : НМАУ, 1997. – 320 с.
10. Гобдич М. М. Фах. Фах (диригування). Фах (диригування/спів) : метод. вказівки з виконання практич. занять / М. М. Гобдич, О. І. Дондик, Д. В. Виноградча ; Київ. нац. ун-т культури і мистецтв., Фак. муз. мистецтв., Каф. акад. хор. та інструмен. Мистецтв. – Київ : Ліра-К, 2017. – 63 с.
11. Гонтаренко Н. Б. Сольное пение. Секреты вокального мастерства / Н. Б. Гонтаренко. – Изд. 3-е. – Ростов на Дону : Феникс, 2007. – 155 с.
12. Дмитриевский Г. А. Хороведение и управление хором / Г. А. Дмитриевский. – Москва, 2006. – 108 с.
13. Емельянов В. В. Развитие голоса. Координация и тренинг : учеб. пособие / В. В. Емельянов. – СПб : Лань, 2010. – 176 с.

14. Євтушенко Д. Питання вокальної педагогіки / Д. Євтушенко. – Київ, 1987 – 187 с.
15. Живов В. Л. Теорія хорового исполнительства / В. Л. Живов. – М.: Из-во МГТУ ім. Баумана, 1998. – 285 с.
16. Исаева И. О. Эстрадное пение. Экспресс-курс развития вокальных способностей / И. О. Исаева. – Москва : АСТ: Астрель, 2007. – 319 с.
17. Карпун А. Л. Керівництво гуртами українського народного співу : навч.-метод. посібник / А. Л. Карпун ; М-во культури і мистецтв України, КНУКіМ. – Київ : Духовне оздоровлення, 2001. – 614 с.
18. Клитин С. Эстрада. Проблемы теории, истории и методики / С. Клитин. – Ленинград : Искусство, 1987. – 190 с.
19. Колодуб І. С. Теорія вокального мистецтва / І. С. Колодуб. – Харків : Промінь, 1996. – 120 с.
20. Кренців Я. Сольний спів. Сопрано. Вокал.-пед. репертуар : навч. посібник / Я. Кренців. – Київ : Муз. Україна, 2015. – 159 с.
21. Кречко Н. М. Сучасний вокально-хоровий концертний репертуар : практикум / Н. М. Кречко , О. Ю. Грицюк, Н. М. Комаренко ; Київ. нац. ун-т культури і мистецтв, Ф-т муз. мистец. каф. акад. хор. та інструмент. мистец. - Київ : Ліра-К, 2017. – 43 с.
22. Кушка Я. С. Методика навчання співу : посібник з основ вокальної майстерності / Я. С. Кушка. – Тернопіль : Навчальна книга-Богдан, 2010. – 288 с.
23. Лащенко А. П. Хоровая культура: аспекты изучения и развития / А. П. Лащенко. – Киев, 1989. – 130 с.
24. Мархлевський А. Ц. Практичні основи роботи в хоровому класі / А. Ц. Мархлевський. – Київ : Музична Україна, 1986. – 96 с.
25. Маслій К. С. Виховання голосу співака : навч. посібник / К. С. Маслій. – Рівне : Ліста, 1996. – 120 с.
26. Можайкіна Н. С. Методика викладання вокалу. Хрестоматія : [навч. посібник] / Н. С. Можайкіна. – Київ : Ліра-К, 2016. – 215 с.
27. Морозов В. П. Искусство резонансного пения. Основы резонансной теории и техники / В. П. Морозов. – Москва : Искусство и наука, 2002. – 496 с.
28. Народна пісенна творчість в Україні : навч. посібник / уклад. А. С. Пастушенко [та ін.]. – Тернопіль : Навчальна книга - Богдан, 2012. – 304 с.
29. Осеннева М. С. Хоровой класс и практическая работа с хором : учеб. пособие / М. С. Осеннева, В. А. Самарин. – Москва : Академия, 2003. – 192 с.
30. Откидач В. Естрадний спів і шоу-бізнес : навч.-метод. посіб. / В. Откидач. – Вінниця : Нова Книга, 2013. – 368 с.
31. Павленко І. Я. Хрестоматія з українського народнопісенного виконавства : навч. посібник / І. Я. Павленко ; МОН України [та ін.]. – Київ : Київський університет, 2013. – 286 с.

32. Скоромний В. П. Аналіз вокально-хорових творів : практикум / В. П. Скоромний ; Київ. нац. ун-т культури і мистец. – Київ : Ліра-К, 2017. – 92 с.
33. Сучасне вокальне мистецтво в Україні : кол. монографія / [ред.-упоряд. В. В. Сінельникова, А. Б. Попова]. – Київ : Ліра-К, 2017. – 252 с.
34. Тормахова В. Українська естрадна музика і фольклор: взаємопроникнення і синтез / В. Тормахова. – Київ : Ліра-К, 2017. – 204 с.
35. Юцевич Ю. Є. Музика : словник-довідник / Ю. Є. Юцевич. – Тернопіль : Навчальна книга-Богдан, 2003. – 352 с.

Допоміжна

1. Анализ вокальных произведений : учеб. пособие / ред. О. П. Коловский. – Ленинград : Музыка 1988. – 352 с.
2. Голик, Г. Г. Психологія диригентсько-хорової діяльності : монографія / Г. Г. Голик. – Дрогобич: Вимір, 2000. – 189 с.
3. Голубев П. В. Поради молодим педагогам-вокалістам / П. В. Голубев. – Київ :Музична Україна, 1983. – 80 с.
4. Далецкий О. В. Обучение певца-любителя : учеб. пособие / О. В. Далецкий. – Москва, 1990. – 75 с.
5. Іванов В. Ф. Співацька освіта в Україні Х-ХVIII століть / В. Ф. Іванов. – Київ : Вища школа, 1992. – 69 с.
6. Карпинець А. М. Робота з дитячим хором : метод. рекомендації / А. М. Карпинець, Д. В. Виноградча, І. Є. Лебедкіна ; Київ. нац. ун-т. культури і мистецтв. – Київ : Ліра-К, 2017. – 36 с.
7. Коломоєць О. М. Хорознавство : навч. посібник / О. М. Коломоєць. – Київ : Либідь, 2001. – 168 с.
8. Люш Д. В. Развитие и сохранение певческого голоса / Д. В. Люш. – Київ :Музична Україна, 1988. – 138 с.
9. Музичний фольклор з Полісся у записах Ф. Колесси та К. Мошинського / під. ред. С. Й. Грица. – Київ : Музична Україна, 1995. – 432 с.
10. Назайкинский Е. В. Стиль и жанр в музыке : учеб. пособие / Е. В. Назайкинский. – Москва : ВЛАДОС, 2003. – 248 с.
11. Назайкинский Е. В. Звуковой мир музыки / Е. В. Назайкинский. – Москва : Музыка, 1988. – 254 с.
12. Народное музыкальное творчество: учеб. пособие / под ред. О. А. Пашина. – Санкт-Петербург : Композитор, 2005. – 568 с.
13. Огороднов Д. Е. Музыкально-певческое воспитание детей в общеобразовательной школе : метод. пособие / Д. Е. Огороднов. – К. : Муз. Украина, 1989. – 165 с.
14. Орлова Н. П. Хорове диригування : навч.-метод. посібник / Н. П. Орлова. – Київ : КДУКМ, 2000. – 147 с.
15. Радик Д. В. Хорознавство: історія, теорія, методологія : навч. посібник / Д. В. Радик. – К., 2003.
16. Романовский Н. В. Хоровой словарь / Н. В. Романовский. – М. : Музыка, 2005. – 230 с.

17. Самарин В. А. Хороведение и хоровая аранжировка : учеб. пособие / В. А. Самарин. – М. : Академия, 2002. – 352 с.
18. Сінельніков І. Г. Методика роботи з фольклорним колективом : навч. посібник / І. Г. Сінельніков ; Київ. нац. ун-т культури і мистец. – Київ : Ліра-К, 2017. – 234 с.
19. Скопцова О. М. Народне багатоголосся як стильова ознака фольклорного виконавства / О. М. Скопцова // Вісник КНУКіМ : зб. наук. праць / КНУКіМ. – К. : КНУКіМ, 2005. – Вип. 12. – С. 133-139.
20. Шамина Л. В. Работа с самодеятельным хоровым коллективом / Л. В. Шамина. – Москва, 1988. – 165 с.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Антонюк В. Вокальна педагогіка (сольний спів) [Електронний ресурс] : підручник / В. Антонюк. – Режим доступу : <http://194.44.152.155/elib/local/sk722654.pdf>. – Назва з екрана.
2. Можайкіна Н. С. Методика викладання вокалу [Електронний ресурс] : хрестоматія / Н. С. Можайкіна. – Режим доступу : <http://lira-k.com.ua/preview/12214.pdf>. – Назва з екрана.
3. Народна музична культура [Електронний ресурс] // Навчальні матеріали онлайн. – Режим доступу : https://pidru4niki.com/kulturologiya/narodna_muzichna_kultura. Назва з екрана.
4. Розвиток народного українського мелосу [Електронний ресурс] // Народознавство. – Режим доступу : <https://readbookz.net/book/190/7050.html>. – Назва з екрана.
5. Розвиток народного українського мелосу [Електронний ресурс] // Електронний метод. кабінет. – Режим доступу : <http://metodkabinet.in.ua/religiya-i-kultura/narodoznnavstvo/rozvitok-narodnogo-ukrayinskogo-melosu>. – Назва з екрана.
6. Ясіновський Ю. П. Пісенний фольклор і музичне мистецтво [Електронний ресурс]. / Ю. П. Ясіновський // Ізборник. – Режим доступу : <http://litopys.org.ua/istkult2/ikult218.htm>. – Назва з екрана.

Політика вивчення навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Історія та теорія народнописенного виконавства» передбачає роботу в колективі.

Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики.

Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин навчання може відбуватись в дистанційному (он-лайн) режимі за погодженням із керівником курсу, з презентуванням виконаних завдань під час консультації викладача.

Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. Ліквідація заборгованості відбувається протягом 1 тижня після встановленого терміну. Завдання, які не виконані у встановлений термін, оцінюються викладачем в межах 50% звичайної оцінки.

Під час роботи над завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності: при використанні Інтернет ресурсів та інших джерел інформації студент повинен вказати джерело, використане під час виконання завдання.

Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 30%.

У разі виявлення факту плагіату студент отримує за завдання 0 балів і повинен повторно виконати завдання.

Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.

Система оцінювання та вимоги

ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ	ВИД КОНТРОЛЮ	БАЛИ
	присутність на заняттях (при пропусках занять з поважних причин допускається відпрацювання пройденого матеріалу)	Викладач враховує присутність на заняттях та додає оцінку у відповідну поточну оцінку за тиждень.
	активність студента під час аудиторних занять (ведення конспекту, доповідь з презентацією за тематикою самостійного вивчення дисципліни).	за активність студента під час аудиторних занять максимальна оцінка складає 100 балів за тиждень.
РУБІЖНИЙ КОНТРОЛЬ	Контрольна робота 1 (Складається раз у півріччя) Проводиться у формі тестування. Студенту надається на вибір три варіанти по 25 тестів. Кожна правильна відповідь оцінюється в 4 бали.	Максимальна оцінка становить 100 балів. Викладач виставляє її у загальну поточну відомість накопичених балів за відповідний тиждень.
	Всього: у кінці навчального півріччя сума накопичених балів помножується на коефіцієнт 0,25 (100*0,25)	25 балів
ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ	Залік Проводиться у формі тестування. 3 варіанти по 50 питань. Кожна правильна відповідь оцінюється в 0,25 балів.	75 балів
	Загальна оцінка:	100 балів

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для іспиту, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90–100	A	відмінно	зараховано
84–89	B	добре	
74–83	C	задовільно	
66–73	D		
61–65	E		
21–60	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	незадовільно з можливістю повторного складання
0–20	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Розробник силябусу
навчальної дисципліни

Кедіс О. Ю.

Завідувач кафедри

Піхтар О. А.

Силябус затверджено
на засіданні кафедри музичного мистецтва
від 25 травня 2020 р.,
протокол № 13